

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

10.12.2007

B6-0522/2007

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Luisa Morgantini, Tobias Pflüger, Adamos Adamou, Kyriacos Triantaphyllides, Gabriele Zimmer ja André Brie

fraktsiooni GUE/NGL nimel

Jalaväemiinide kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise 1997. aasta Ottawa konventsiooni 10. aastapäev

Euroopa Parlamendi resolutsioon jalaväemiinide kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise 1997. aasta Ottawa konventsiooni 10. aastapäeva kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone maamiinide kohta, eelkõige 7. juuli 2005. aasta resolutsiooni miinivaba maailma kohta;
 - võttes arvesse 1997. aasta Ottawa konventsiooni jalaväemiinide kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise kohta;
 - võttes arvesse 2004. aasta detsembris vastu võetud Nairobi tegevuskava;
 - võttes arvesse Ottawa konventsiooni osalisriikide kaheksandat kohtumist, mis toimus 2007. aasta novembris Jordaania, osalisriikide üheksandat kohtumist 2008. aastal ning 2009. aastal toimuvat esimest läbivaatamise konverentsi;
 - võttes arvesse rahvusvahelist jalaväemiinide keelustamise liikumist, mis toimib rohkem kui 70 riigis üle terve maailma;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1724/2001 ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1725/2001;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et 2007. aasta novembri seisuga oli Ottawa konventsioonil 156 osalisriiki;
- B. arvestades, et mitmed riikide parlamendid ja Euroopa Parlament on teinud algatusi soodustamiseks maamiinide kontrollimist ja keelustamist puudutavate meetmete edasiarendamist;
- C. arvestades, et vaid vähesed riigid toodavad endiselt jalaväemiine ning kauplemine jalaväemiinidega on praktiliselt seiskunud; arvestades, et alates 1999. aastast on hävitatud umbes 41,8 miljonit jalaväemiini;
- D. arvestades, et aastatel 1999–2004 tehti kahjutuks neli miljonit jalaväemiini ja üle 2000 ruutkilomeetri (Luksemburgi pindala) on maamiinidest puhtaks tehtud;
- E. arvestades, et hinnanguliselt on terves maailmas siiski üle 200 000 ruutkilomeetri (vastab Senegali pindalale) kaetud miinide ja lõhkemata lõhkemiga;
- F. arvestades, et seega on enam kui 90 riigis endiselt miine ja lõhkemata lõhkemeid ja neist 56-l on probleeme sõidukitõrjemiinidega ja vähemalt 25-l on probleeme lõhkemata kassettlahingumoonaga;

- G. arvestades, et teatatud inimohvrite arv on langenud 2002. aasta 11700-lt inimeselt 5751-le inimesele 2006. aastal;
- H. arvestades, et hinnanguliselt on maamiinide ja lõhkemata lahingumoonna teatamata jäänud ohvrite arv ikka veel 15 000–20 000 inimest aastas;
- I. arvestades, et esimest korda hävitatakse ja tehakse kahjutuks rohkem miine kui neid paigaldatakse;
- J. arvestades, et jalaväemiinide kasutamine valitsuste poolt vähenes veelgi, kusjuures ainult väga vähesed riigid paigaldavad jätkuvalt uusi miine ja arvestades, et valitsusvälised relvarühmitused on vähendanud jalaväemiinide või isetehtud lõhkekehade kasutamist, kuigi nad kasutavad neid ikka veel vähemalt kaheksas riigis;
- K. arvestades, et 2007. aasta detsembri seisuga on 35 valitsusvälist relvarühmitust kohustunud täielikult loobuma jalaväemiinide kasutamisest vastavalt jalaväemiinide kasutamise täielikust keelust kinnipidamist ja demineerimisalast koostööd käsitleva Genfi üleskutse raames koostatud kohustavale aktile;
- L. arvestades, et oletatavalt on siiski 78 riigil ladustatud umbes 250 miljonit maamiini ning arvestades, et on tõendeid, et rohkem kui 15 riigis on ladustatud sõidukitõrjemiine ja 13 riiki, kes ei osale Ottawa konventsioonis, toodavad või on säilitanud õiguse toota jalaväemiine;
- M. arvestades, et jalaväemiinide varud tuleb hävitada võimalikult kiiresti, ja hiljemalt enne Ottawa konventsiooniga tingimuseks seatud nelja aasta möödumist;
- N. arvestades, et üheksa Ottawa konventsiooni osalisriiki peavad endiselt hävitama oma varud nelja aasta jooksul pärast konventsiooniga ühinemist;
- O. arvestades, et Ottawa konventsiooni osalisriikidele tuleb pakkuda rohkem tuge, et julgustada võimalikult mitmeid osalisriike täitma oma kohustust eemaldada kõik miinid 10 aasta jooksul pärast konventsiooniga liitumist;
- P. arvestades, et alates üheksakümnendate aastate algusest on rahvusvaheline üldsus annetanud miinidega seotud tegevuskavadele (miinide eemaldamine ja ohvrite abistamine) üle 3,4 miljardi dollari ja Euroopa Liit on kulutanud selleks ligi 335 miljonit eurot;
- Q. arvestades, et kulutused sellistele programmidele vähenesid üle terve maailma 2005. aastal 250 miljoni euroni ja kuigi see summa tõusis 2006. aastaks 316 miljoni euroni, on see protsess liiga aeglane;
- R. arvestades, et Euroopa Liit on võtnud pikaajalise miinidega seotud tegevuse juhtimise ja rahastamise kohustuse, et saavutada konventsiooni terviklik kohaldamine ja rakendamine;
- S. arvestades, et komisjon eraldas 2007. aastal kokku 33 miljonit eurot miinivastaseks tegevuseks kümnes riigis (Valgevene, Bosnia ja Hertsegoviina, Kambodža, Küpros,

Etiopia, Guinea-Bissau, Jordaania, Liibanon, Senegal ja Sudaan);

- T. arvestades, et 2005.–2007. aasta strateegiadokumentis tõstetakse esile konkreetse jalaväemiinide eelarvete eeliseid, et pakkuda võimalust „reageerida teravatele ja planeerimata vajadustele”, „tugevdada pikaajaliste humanitaar- ja sotsiaal-majandusliku arengu programmide raames miinivastase tegevuse tõhusust ja tulemuslikkust” juhtumite korral, „kui riigistrateegia dokumentide, näidisprogrammide või vastavate vahendite abil ei saa jalaväemiinidega seotud tegevust õiguslikult toetada või kui tegevus on poliitiliselt tundlik või EÜ huvides” ja toetada valitsusväliseid organisatsioone;
- U. arvestades, et komisjoni jalaväemiinide eelarverida jäeti stabiliseerimisvahendi tõttu 2006. aasta lõpus välja ning EÜ miinivastane tegevusstrateegia ja kavandamine lõpeb sel aastal ning kavandajateks on enamasti ainult EÜ delegatsioonid, kes teevad seda komisjoni koostatud juhiste põhjal ja integreerides miinivastast tegevust riiklikesse ja piirkondlikesse strateegiadokumentidesse; arvestades, et miinide tõttu kannatavad EÜ partnerid otsustavad ise, kui suur osakaal antakse miinivastasele tegevusele nende komisjonile saadetes rahalise abi taotluste abiprioriteetide üldistes nimekirjades;
- V. arvestades, et kuigi komisjon kinnitab kavatsust jätkuvalt kindlalt toetada Ottawa konventsiooni, võidakse tunda muret EÜ miinivastase tegevuse tulevase rahastamisasteme pärast ning seda muret on ka väljendatud;
- W. arvestades, et tuleb parandada ohvriabi ja miiniohvrite sotsiaal-majanduslikku kaasamist, mida nõuti Ottawa konventsiooni artiklis 6; arvestades, et maailmas on umbes 450 000-500 000 inimest, kes on üle elanud maamiini või lõhkemata lõhkemiga seotud õnnetuse ning vajavad hooldamist ja taastusravi ning nende arv kasvab; arvestades, et kolm neljandikku registreeritud ohvritest olid tsiviiliskud ja 34% tsiviilohvritest olid lapsed;
- X. kinnitades vajadust tugevdada sõidukitõrjemiinidele kohaldatavat rahvusvahelist humanitaarõigust, mille kehtestab valitsusekspertide rühm tavarelvade konventsiooni raames, võttes arvesse, et sõidukitõrjemiinid, mis on varustatud tundlike sütikutega ja miinikaitseseadmetega, mille võib vallandada inimese tahtmatu liigutus, on juba Ottawa konventsiooniga keelatud, sest need kujutavad endast surmavat ohtu haavatavatele kogukondadele ja humanitaarabitöötajatele ning samuti demineerijatele;
- Y. tundes muret, et 29 riigil, kes on saanud lepinguga kohustuse miinide eemaldamiseks 2009. või 2010. aastaks, hakkab selleks ette nähtud aeg lõppema, rõhutades eelkõige seda, et üks ELi liikmesriik ei ole eemaldamist veel isegi alustanud, kuigi leping seab kohustuse lõpetada kõik eemaldamisoperatsioonid 2009. aastaks, ning üks teine liikmesriik alustas neid operatsioone alles oktoobris;
- Z. märkides murelikult, et ellujäänute rahastamisabi moodustab ainult ühe protsendi kogu miinivastase tegevuse rahastamisest ning edusammud ellujäänute vajaduste rahuldamiseks ja õiguste austamiseks on ebapiisavad; arvestades, et vähemalt 13 riiki vajavad kiiremas korras uusi või täiendavaid miinidega seotud ohtusid käsitlevaid koolitusprogramme,
- 1. nõuab kõikidelt riikidelt tungivalt Ottawa konventsiooni ratifitseerimist ja sellega ühinemist lepingu üldise kohaldamise nimel, et jõuda ühise eesmärgini, milleks on

- miinivaba maailm;
2. rõhutab, et kõige olulisem on, et Ottawa konventsioonile kirjutaksid alla ja selle ratifitseeriks USA, Venemaa, Hiina, Pakistan ja India;
 3. ergutab kahte ELi liikmesriiki, kes pole veel konventsiooniga liitunud või ratifitseerimisprotsessi lõpetanud, tegema seda enne järgmist Ottawa konventsiooni läbivaatamise konverentsi 2009. aastal;
 4. kutsub tungivalt kõiki riike, eriti ELi liikmesriike lõpetama viivitamata maamiinide tootmist;
 5. nõuab tungivalt, et kõik relvastatud valitsusvälised osalejad austaksid Ottawa konventsioonil kehtestatud humanitaarnorme, lõpetades jalaväemiinide tootmise ja kasutamise ning allkirjastades Genfi üleskutse kohustava akti;
 6. kutsub nõukogu ja ELi liikmesriike üles alustama viivitamatult ettevalmistusi Ottawa konventsiooni 2009. aasta ülevaatekonverentsiks ja tegema seoses sellega ettepaneku kavandatud „ühismeetmeteks”;
 7. kutsub kõiki osalisriike täielikult ja kiirelt täitma kõiki Ottawa konventsiooniga seoses võetud kohustusi;
 8. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid ja Ottawa konventsiooni osalisriigid rõhutaksid, et iga miin, mis võiks lõhkeda inimese juuresolekul, läheduses või puudutusel, on jalaväemiin ning konventsiooniga keelatud; märgib, et see tähendab täpsemalt, et komistustraatide, traatseadeldiste, kaldvarraste, survetundlike sütikute, miinikaitseseadmete ja sarnaste sütikute kasutamine on konventsiooni osalisriikidele keelatud;
 9. palub liikmesriikidel võtta viivitamata meetmeid, et tagada inimese juuresolekul, läheduses või puudutusel lõhkeda võivate sõidukitõrjemiinide hävitamine vastavalt Ottawa konventsiooni sätetele;
 10. kordab oma nõudmist, et ELi väed ei tohiks mitte mingis olukorras ega mingitel tingimustel kasutada mis tahes liiki maamiine, ning et ELi väed ei osale ei NATO raames ega väljaspool neid operatsioonides, kus mitte-ELi liikmetest liitlased kasutavad selliseid relvi;
 11. kutsub komisjoni üles täielikult tagama, et jätkuvad pingutused abistada rahaliselt kõikide olemasolevate vahendite kaudu kogukondi ja üksikisikuid, kes on maamiinide tõttu kannatada saanud, sealhulgas piirkondades, mis on relvastatud valitsusväliste osalejate kontrolli või mõju all, ning kutsub komisjoni üles kohtuma 2008. aasta alguses parlamendiga, et selgitada oma sellealast tegevust;
 12. kutsub komisjoni üles taastama eraldi jalaväemiinide eelarverida, et rahastada osalisriikidelt nõutud miinivastast tegevust, ohvrite abistamist ja varude hävitamist, mida ei saa rahastada uute rahastamisvahendite kaudu; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks

piisavate vahendite kättesaadavuse pärast 2007. aastat;

13. kutsub komisjoni üles säilitama piisaval hulgal ametikohti, et tagada jalaväemiinide keelustamise poliitika tõhus rakendamine, sealhulgas tagades, et miinivastane tegevus hõlmatakse selgesõnaliselt miinide tõttu kannatavate osalisriikide riiklikesse strateegiatesse ja näidisprogrammidesse ning hoides silma peal miinivastase tegevuse rahastamise kogumahul läbi erinevate rahastamisvahendite;
14. kutsub osalisriike, eriti neid, kes on ELi liikmesriigid, üles tagama, et nende poolt miinide eemaldamiseks suunatud rahalised vahendid läheksid riikliku demineerimisvõime arendamisele, mille abil tagatakse, et miinide eemaldamine kestab kuni kõikide teadaolevate või oletatavate mineeritud alade puhastamiseni;
15. nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon toetaksid jätkuvalt pingutusi kohustada relvastatud valitsusvälistele osalejaid maamiine keelustama; arvestades, et see ei tähenda valitsusväliste relvarühmituste või nende tegevuse toetamist või nende legitiimsuse tunnustamist;
16. kutsub miinide tõttu kannatavaid riike ja rahvusvahelisi abiandjaid tõstma kõrgemale kohale ellujäänute füüsilise ja majandusliku taastusabi, sest nende vajadustega ei tegeleta piisaval määral;
17. kutsub pädevaid parlamendikomisjone üles tähelepanelikult jälgima tavarelvade konventsiooni (CCW) kohtumisi ja neil osalema, andma aru liikmesriikide algatuste kohta maamiinide osas ning andma aru teiste nimetatud relvi puudutavate rahvusvaheliste meetmete kohta;
18. tuletab meelde, et mitte ükski Ottawa konventsiooni osalisriik ei tohi mitte mingitel tingimustel abistada, julgustada või sundida kedagi mitte mingil viisil osalema sellises tegevuses, mis on osalisriigile konventsiooni kohaselt keelatud;
19. kutsub osalisriike üles tagama, et nad ei lubaks oma territooriumil tegutsevatel ja/või nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatel finantseerimisasutustel investeerida äriühingutesse, mis on seotud maamiinide tootmise, ladustamise või üleandmisega;
20. kutsub ELi ja liikmesriike üles keelustama igasugust otsest või kaudset rahalist toetust nende territooriumil tegutsevate ja/või nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate era- või avalike finantsinstitutsioonide kaudu nendele äriühingutele, mis on seotud maamiinide tootmise, ladustamise või üleandmisega; on seisukohal, et see keeld tuleks kaasata Euroopa ja siseriiklikesse õigusaktidesse;
21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, liikmesriikide valitsustele, ÜRO peasekretärile, OSCE peasekretärile, Rahvusvahelise Punase Risti Komiteele, töögrupile Landmine.de (Aktionsbündnis Landmine.de), rahvusvahelisele maamiinide keelustamise liikumisele (ICBL), Genfi üleskutsele, AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele, Ameerika Ühendriikide, Vene Föderatsiooni, Hiina Rahvavabariigi, Iisraeli, Pakistani ja India valitsustele ning konventsiooni osalisriikide 9. kohtumise ja esimese ülevaatekonverentsi ametisseastuvale presidendile.